

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 449/2018-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 1. augusta 2018 v senáte zloženom z predsedníčky Ľudmily Gajdošíkovej, zo sudcu Miroslava Duriša a sudcu Ladislava Orosza (sudca spravodajca) predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKČNÝ ZNAČENIE], [REDAKČNÝ ZNAČENIE] zastúpeného advokátom JUDr. Marekom Tkáčom, Námestie sv. Martina 39, Lipany, vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 11 CoP 476/2017 z 30. januára 2018 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKČNÝ ZNAČENIE] o d m i e t a ako neprípustnú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 17. apríla 2018 doručená sťažnosť [REDAKČNÝ ZNAČENIE], [REDAKČNÝ ZNAČENIE] (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. Marekom Tkáčom, Námestie sv. Martina 39, Lipany, vo veci

namietaného porušenia základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 11 CoP 476/2017 z 30. januára 2018 (ďalej aj „napadnutý rozsudok krajského súdu“). Sťažnosť bola odovzdaná na poštovú prepravu 16. apríla 2018.

Zo sťažnosti vyplýva, že návrhom doručeným Okresnému súdu Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) 6. októbra 2016 sa sťažovateľ ako otec maloletej dcéry [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len „maloletá“), domáhal zníženia výživného zo sumy 350 € mesačne na sumu 100 € mesačne, a to počnúc dňom 1. mája 2017.

Okresný súd rozsudkom č. k. 27 P 161/2016-92 z 2. mája 2017 návrh sťažovateľa na zníženie výživného zamietol. Proti označenému rozsudku sťažovateľ podal odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd napadnutým rozsudkom č. k. 11 CoP 476/2017-129 z 30. januára 2018 tak, že odvolaním napadnutý rozsudok okresného súdu potvrdil. Napadnutý rozsudok krajského súdu nadobudol právoplatnosť 1. marca 2018.

Sťažovateľ s označenými rozsudkami okresného súdu a krajského súdu nesúhlasí. Podľa jeho názoru rozsudkom okresného súdu, ako aj napadnutým rozsudkom krajského súdu došlo k porušeniu jeho práv garantovaných ústavou, dohovorom a dodatkovým protokolom, keďže obe rozhodnutia sú neodôvodnené a arbitrárne. Označené rozsudky okresného súdu a krajského súdu vychádzajú podľa jeho argumentácie z nesprávneho právneho posúdenia veci, pričom v jeho veci konajúce všeobecné sudy dospeli na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, neúplne zistili skutočný stav veci, predmetné konania majú vadu, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, a napokon nesprávnym procesným postupom mu malo byť znemožnené uskutočňovať procesné práva v takej intenzite, že došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces.

K nesprávnemu zisteniu skutkového stavu došlo podľa sťažovateľa preto, že v jeho veci konajúce súdy si neobstarali spisy Okresného súdu Stará Ľubovňa sp. zn. 2 P 38/2013 a Krajského súdu v Prešove sp. zn. 20 CoP 31/2014.

Sťažovateľ ďalej argumentuje, že krajský súd pri rozhodovaní v rozpore s § 385 ods. 1 Civilného sporového poriadku vychádzal aj zo zápisnice z pojednávania Krajského súdu v Prešove z 23. júna 2016 (sp. zn. 20 CoP 31/2014), teda doplnil dokazovanie o túto zápisnicu predloženú sťažovateľom spolu s odvolaním, a to bez nariadenia odvolacieho pojednávania. Okresný súd a krajský súd podľa sťažovateľa vôbec neprihliadli na to, že Krajský súd v Prešove vychádzal iba zo skutkového a právneho stavu zisteného Okresným súdom Stará Ľubovňa k 25. septembru 2014, t. j. vzali do úvahy iba to, že sťažovateľ má vyživovaciu povinnosť len voči dvom deťom z prvého manželstva (medzi ktoré patrí aj maloletá), a nie aj voči ďalším dvom deťom z druhého manželstva. Sťažovateľ zdôrazňuje, že pri predchádzajúcom určovaní výšky výživného na maloletú sa neprihliadalo na jeho ďalšie vyživovacie povinnosti (voči ďalším dvom deťom a druhej manželke, ktorá je na rodičovskej dovolenke).

Sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd o jeho sťažnosti nálezom takto rozhodol:

„Základné právo [redacted] ... vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a právo pokojne užívať majetok podľa čl. 1 ods. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Bratislave, č. k. 11 CoP/476/2017-128, zo dňa 30. 01. 2018, porušené bolo.

Rozsudok Krajského súdu v Bratislave, č. k. 11 CoP/476/2017-128, zo dňa 30. 01. 2018, sa zrušuje a vec vracia Krajskému súdu v Bratislave na ďalšie konanie.“

Podľa zistenia ústavného súdu sťažovateľ podal proti napadnutému rozsudku krajského súdu č. k. 11 CoP 476/2017-128 z 30. januára 2018 dovolanie, a to priamo

Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“), ktorý podanie sťažovateľa 26. apríla 2018 odstúpil okresnému súdu na ďalší procesný postup.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľov.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy, alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, návrhy podané oneskorene, ako aj návrhy zjavne neopodstatnené môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Vychádzajúc z už citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd zdôrazňuje, že jeho právomoc rozhodovať o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je založená na princípe subsidiarity. Zmysel a účel princípu subsidiarity, spočíva v tom, že ochrana ústavnosti nie je a podľa svojej povahy ani nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ktorý sa uplatní až v prípade

nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popretie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu, pričom dôsledky jeho uplatnenia sú konkretizované v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (porovnaj m. m. III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05, II. ÚS 156/09, I. ÚS 480/2013).

Pri príprave predbežného prerokovania sťažnosti ústavný súd zistil, že sťažovateľ podal proti napadnutému rozsudku krajského súdu dovolanie, a to priamo najvyššiemu súdu, ktorý ho 26. apríla 2018 odstúpil okresnému súdu na ďalší procesný postup.

Vychádzajúc z tohto zistenia, ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ podaním dovolania a podaním sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavnému súdu vedome vytvoril stav, keď by o jeho veci mali súbežne rozhodovať dva orgány súdneho typu (najvyšší súd ako dovolací súd a ústavný súd), čo nie je v podmienkach právneho štátu rešpektujúceho princíp právnej istoty ústavne akceptovateľné, pretože by tým mohlo dôjsť k vydaniu dvoch rozdielnych rozhodnutí v tej istej veci. Vzhľadom na skutočnosť, že uplatnenie právomoci dovolacieho súdu vo veci sťažovateľa predchádza uplatneniu právomoci ústavného súdu, možno považovať podanie sťažnosti ústavnému súdu ešte pred rozhodnutím dovolacieho súdu o poslednom procesnom prostriedku, ktorý bol sťažovateľom využitý, ako predčasné (porovnaj napr. IV. ÚS 242/2010).

Ústavný súd v zistených okolnostiach rešpektujúc princíp subsidiarity svojej právomoci zdôrazňuje, že prijať sťažnosť na ďalšie konanie a meritórne o nej rozhodnúť môže až vtedy, ak príslušné orgány verejnej moci (vo prípade sťažovateľa najvyšší súd ako dovolací súd) už nemajú možnosť namietaný stav zásahu do základných práv alebo slobôd napraviť. Súčasťou konštantnej judikatúry ústavného súdu pritom je aj právny názor, podľa ktorého vyčerpanie všetkých opravných prostriedkov alebo iných právnych prostriedkov, ktoré zákon sťažovateľovi na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na použitie ktorých je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných právnych predpisov, neznamená samotné podanie oprávnenou osobou, ale až rozhodnutie o ňom príslušným orgánom (IV. ÚS 177/05, IV. ÚS 180/2010).

Vzhľadom na uvedené ústavný súd pri predbežnom prerokovaní uplatnením zásady *ratione temporis* odmietol sťažnosť sťažovateľa podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako neprípustnú.

Nad rámec tohto uznesenia ústavný súd poukazuje na svoju ustálenú judikatúru (m. m. napr. I. ÚS 184/09, I. ÚS 237/09, I. ÚS 239/09, IV. ÚS 49/2010, IV. ÚS 453/2010), podľa ktorej lehota na prípadné podanie sťažnosti po rozhodnutí o dovolaní bude považovaná v zásade za zachovanú aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu, t. j. v prípade sťažovateľa proti napadnutému rozsudku krajského súdu), s výnimkou prípadov, keď to konkrétne okolnosti veci zjavne vylučujú. Nie je preto dôvodné, aby sťažovateľ v prípade podania dovolania podal zároveň aj sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, pretože aj za predpokladu, že by dovolací súd dospel k záveru, že dovolanie nie je prípustné, nemožno sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy smerujúcu proti rozhodnutiu, ktoré predchádzalo rozhodnutiu dovolacieho súdu, odmietnuť ako oneskorene podanú (porovnaj k tomu aj rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva z 8. novembra 2007 vo veci Soffer proti Českej republike, sťažnosť č. 31419/04, alebo rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva z 12. 12. 2002 vo veci Zvolský a Zvolská verzus Česká republika, sťažnosť č. 46129/99, a jeho body 51, 53, 54).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 1. augusta 2018